

dosar nr. 3ra-1238/2018

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: O. Parfeni
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: E. Palanciuc, A. Malîi, V. Clima

Î N C H E I E R E

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și încasarea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a admis apelul declarat de Gheorghe Străisteanu, s-a casat parțial hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea respingerii încasării prejudiciului moral și în această parte, s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu, prejudiciul moral în sumă de 500 lei, iar, în încasarea excedentului valorii revendicate, cererea s-a respins,

c o n s t a t ă :

La 27 noiembrie 2017, Gheorghe Străisteanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Interne al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și încasarea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamantul Gheorghe Străisteanu, a indicat că, la 20 octombrie 2017, ora 11:10, prin poșta electronică, a expediat la adresa mai@mai.gov.md, o cerere în baza Legii privind accesul la informație, în care a indicat că: la data de 11 septembrie 2017 a depus o cerere către Agenția Servicii Publice, prin care a solicitat informarea despre data, ora, luna, de către cine a fost prelucrate datele sale personale, Straisteanu Gheorghe, IDNP: XXXXXXXXXXXX, în perioada 01 ianuarie 2017 - 11 septembrie 2017.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a invocat că, la 20 octombrie 2017, a primit un răspuns înscris în care este indicat că, angajații Ministerului Afacerilor

Interne, în perioada 01 ianuarie 2017 - 11 septembrie 2017, într-o perioadă de 8 luni, au prelucrat, imprimat, vizionat datele sale cu caracter personal de 155 ori.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a invocat că, la 24 octombrie 2017, ora 11:10:30, angajații Ministerului Afacerilor Interne, i-au comunicat că, cererea sa a fost recepționată și înregistrată cu nr. S- P/E-2211/17, și în pofida faptului că, au trecut 39 de zile, de la data expedierii și recepționării cererii din 20 octombrie 2017, el nu a primit răspuns pe marginea informației solicitate, fiindu-i grav încălcat dreptul la informație.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a estimat mărimea prejudiciului moral în sumă de 4250 lei, sumă care este mai mică decât mărimea sumelor oferite de CEDO, în cauze similare decise împotriva Moldovei, cauzat prin: sentimente de frustrare, provocate prin caracterul ilegal al acțiunilor persoanelor cu funcții de răspundere, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al RM, comise contrar legislației; suferințe continue din cauza ilegalităților, comise în privința sa de către pârât, refuzul examinării plângerilor, cererilor, refuzul prezentării informației solicitate, șantaj, amenințări, acțiuni care demonstrează refuzul aplicării legii cu bună credință; anxietate cauzată de incertitudinea creată de angajații Ministerului Afacerilor Interne al RM, din comportamentul cărora a înțeles că ilegalitățile comise, în viziunea lor, este o normă de drept; suferințe psihice, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, dificultatea în depășirea obstacolelor impuse, din cauza ignorării intenționate a legislației în vigoare națională și crearea condițiilor pentru a-și apăra drepturile, numai la Curtea Europeană, suportând astfel cheltuieli materiale suplimentare.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a menționat că, prejudiciul moral și material cauzat, este în directă legătură cu acțiunile ilegale ale colaboratorilor Ministerului Afacerilor Interne, mai mult, este în afara oricărui dubii că, persoanele responsabile ale Ministerului Afacerilor Interne al RM, au acționat vădit ilegal, ignorând intenționat, termenul prevăzut de lege, pentru soluționarea cerințelor indicate în cererea din 20 octombrie 2017 și furnizarea informației solicitate.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a susținut că, prin refuzurile nemotivate, de a examina în termen legal cererea sa, angajații Ministerului Afacerilor Interne au încălcat limitele legale, iar circumstanțele în care administrația pârâtului refuză să acționeze, i-a provocat daune morale și materiale irecuperabile.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării drepturilor sale la informație și la examinarea în termen a cererii din 20 octombrie 2017, obligarea Ministerului Afacerilor Interne să examineze cererea din 20 octombrie 2017, în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și să-i prezinte informația solicitată, precum și repararea prejudiciului moral în mărime de 4250 lei.

Ulterior, la 21 februarie 2018 prin intermediul cancelariei instanței de judecată, reclamantul Gheorghe Străisteanu, a depus supliment, la cererea de chemare în judecată, în care a indicat că, la 20 octombrie 2017, în adresa Ministerului Afacerilor Interne, au fost expediate 2 cereri, prin intermediul poștei electronice mai@mai.gov.md, la ora 11:10, a fost expediată cererea cu privire la informația, ce se referă la răspunsul Agenției Servicii Publice, iar la ora 15:48, a

fost expediată o cerere, prin care a solicitat executarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 18 octombrie 2017.

Reclamantul Gheorghe Străisteanu, a menționat că, documentele prezentate confirmă că, cererea din 20 octombrie 2017, ora 15:48, a fost recepționată, înregistrată, examinată și oferit răspuns, pe care reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne le-a prezentat instanței de judecată, precum că, este răspunsul la cererea din 20 octombrie 2017, ora 11:10, prin care a solicitat informația despre accesarea datele cu caracter personal de 155 de ori, în 8 luni, indicate în răspunsul Agenției Servicii Publice.

Astfel, indică reclamantul că, cererea din 20 octombrie 2017, ora 11:10, privind accesul la informație, despre cine concret a accesat datele cu caracter personal de 155 ori, în 8 luni, și în baza cărui act juridic, nu a fost înregistrată de către reprezentanții Ministerului Afacerilor Interne, nu a fost examinată și nu a fost oferit răspuns.

Prin hotărârea din 16 martie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și încasarea prejudiciului moral, s-a constatat încălcarea de către Ministerul Afacerilor Interne a dreptului lui Gheorghe Străisteanu de acces la informație, manifestat prin neexaminarea în termenul stabilit de lege a cererii din 20 octombrie 2017 și s-a dispus obligarea Ministerului Afacerilor Interne să examineze cererea lui Gheorghe Străisteanu din 20 octombrie 2017 potrivit prevederilor legii nr.190 din 19 iulie 1994, coroborată cu legea nr. 982 din 11 mai 2000 și să-l informeze pe Gheorghe Străisteanu în modul stabilit de legile enunțate, în rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și s-a admis apelul declarat de Gheorghe Străisteanu, s-a casat parțial hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în partea respingerii încasării prejudiciului moral și în această parte s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a încasat de la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu, prejudiciul moral în sumă de 500 lei, în încasarea excedentului valorii revendicate, cererea a fost respinsă.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a stabilit că, la 20 octombrie 2017, ora 11:10 reclamantul Gheorghe Străisteanu, a remis în adresa pârâtului Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, la poșta electronică mai@mai.gov.md, o cerere prin care a solicitat informarea sa, în termenul stabilit de lege, pe fiecare caz în parte, de către cine, numele prenumele și funcția persoanei, care a prelucrat datele sale cu caracter personal, în baza cărui act juridic, dosar, încheiere, ordonanță, hotărâre judecătorească și în ce scop au fost obținute aceste date cu caracter personal, informația fiind necesară pentru a o prezenta în instanța de judecată, concomitent solicitându-se furnizarea urgentă a informației și confirmarea recepționării cu indicarea datei și numărului de înregistrare a cererii respective, la cererea dată, fiind anexată scrisoarea Agenției Servicii Publice din 16 octombrie 2017.

Instanța de apel a reținut că, în cazul dat a fost admisă o încălcare a dispozițiilor legale, ce reglementează dreptul reclamantului Gheorghe

Străisteanu, de acces la informație, drept garantat și de art. 34 al Constituției Republicii Moldova, or, pârâtul Ministerul Afacerilor Interne al RM, nu a oferit reclamantului Gheorghe Străisteanu, în termenul stabilit de lege informațiile solicitate și, astfel, au fost lezate inadmisibil drepturile acestuia.

Instanța de apel a respins argumentele Ministerului Afacerilor Interne al RM, referitor la nerecepționarea cererii reclamantului Gheorghe Străisteanu, indicate mai sus, deoarece la dosar au fost anexate probe, ce confirmă cert remiterea cererii respective la adresa electronică a pârâtului, astfel încât inadvertențele referitoare la recepția și înregistrarea cererii respective, sunt imputabile pârâtului.

Instanța de apel, de asemenea a respins argumentele Ministerului Afacerilor Interne al RM, referitor la faptul că cererea reclamantului Gheorghe Străisteanu este similară, unei alte cereri depuse de reclamant la 11 septembrie 2017, la care a fost oferit răspunsul Ministerului Afacerilor Interne al RM nr. 23/S-40/17 din 12 octombrie 2017, deoarece cererea reclamantului din 20 octombrie 2017, viza informații mai concrete, axate pe scrisoarea Agenției Servicii Publice, astfel încât neexaminarea acesteia, pentru motivul invocat de pârât nu se admite.

Instanța de apel a apreciat că, fiind echitabilă și suficientă adjudecarea din contul Ministerului Afacerilor Interne al RM, în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu a sumei de 500 lei, cu titlu de compensație a prejudiciului moral.

Ca consecință instanța de apel a respins apelul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM, și a admis apelul declarat de Străisteanu Gheorghe, a casat parțial hotărârea contestată, în partea pretențiilor respinse, a rejudecat cauza și a adoptat în această parte, o nouă hotărâre de admitere parțială a pretențiilor.

La 04 iunie 2018, Ministerul Afacerilor Interne al RM, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei decizii, prin care acțiunea lui Gheorghe Străisteanu să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Afacerilor Interne al RM, a indicat că, nu este de acord cu hotărârile instanțelor judecătorești și le consideră neîntemeiate, deoarece au fost încălcate normele de drept material și, anume, a fost aplicată o lege, care nu trebuia să fie aplicată și a fost interpretată în mod eronat legea.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne al RM, a menționat că, instanța de apel neîntemeiat a concluzionat precum că, Ministerul Afacerilor Interne nu a oferit intimatului Gheorghe Străisteanu, un răspuns la cererea înaintată, în termenul stabilit de legislația în vigoare, deoarece la data de 24 noiembrie, Direcția de Poliție a mun. Chișinău a Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al RM, a emis răspunsul nr. S-1561/17, prin care a informat intimatul Gheorghe Străisteanu referitor la solicitările înaintate.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne al RM a invocat că, în cererea de chemare în judecată, intimatul Gheorghe Străisteanu a solicitat constatarea încălcării dreptului la informație și dreptului la examinarea cererii din 20 octombrie 2017, înregistrată cu nr. S-P/E-2211/17. Ulterior, în cadrul examinării acțiunii în instanța de fond, Gheorghe Străisteanu, a anexat suplimentar, încă o cerere prealabilă, care a fost expediată la Ministerul Afacerilor Interne al RM, la 20 octombrie 2018 ora 11.10.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne al RM, a susținut că, nu este dovada recepționării și înregistrării cererii prealabile, depuse de intimatul Gheorghe Străisteanu, la 20 octombrie 2018, la poșta electronică și cancelaria Ministerului Afacerilor Interne al RM.

Recurentul Ministerul Afacerilor Interne al RM a invocat că, instanța de apel, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuia neapărat să i-a în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective, care certifică acest fapt. Astfel, intimatul Gheorghe Străisteanu nu a prezentat probe, care ar demonstra suportarea suferințelor psihice, sentimentelor de frustrare, cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor persoanelor cu funcție de răspundere, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 12 iulie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 7780 (f. d. 155), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Ministerul Afacerilor Interne al RM, la data de 25 iulie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 14 august 2018, în adresa intimatului Gheorghe Străisteanu, a fost expediată copia recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimatul, Gheorghe Străisteanu, nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv, și nu au depus referință în termenul stabilit, la cererea de recurs declarată de Ministerul Afacerilor Interne al RM.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al RM.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 13 iunie 2018 a Curții de Apel

Chişinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Străisteanu împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la informație, obligarea examinării cererii și încasarea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan